

Ráðharrar fyri Norðurlandskum samstarvi Mogens Jensen, Danmark, Kaj Leo Holm Johannesen, Føroyar og Steen Lynge, Grønland, og aðalskrivarin fyri Norðurlandaráðharraráðnum Paula Lehtomäki

NORÐURLOND Í DAG OG Í 2030

Í lýtuni royna norðurlandsku londini av øllum alvi at handfara kreppuna og allar tær mongu avbjóðingarnar, sum COVID-19 hevur borið við sær.

Danmark, Grønland og Føroyar hava formansskapin fyri Norðurlandaráðharraráðið í 2020, og vit hava sett okkum fyri at gagnnýta norðurlandska samstarvið í hesi áleikandi støðu. Norðurlondini hava nógva til felags, eisini í hesum krepputíðum, og tí hava vit lagt okkum eftir at deila royndir okkara millum. Hóast norðurlandsku londini ikki altíð velja somu loysnir, hava vit havt stórt gagn av at fáa kunning um royndirnar hjá hinum norðurlondunum og eisini at vit í felag kunnu umrøða møguligar loysnir á áleikandi avbjóðingum.

Umframt at vera ein heilsukreppa, hevur COVID-19 ávirkað mong onnur øki í okkara samfeløgum. Stórir tørvur hevur verið á at finna loysnir á nógvum ymiskum viðurskiftum, so sum nýggjar undirvísingarhættir, avbjóðingar við markaförðingum og starvslig rættindini og trygd hjá teimum, ið máttu arbeiða heima. At norðurlandsku londini kunnu umrøða slík viðurskifti er sera gagnligt fyri okkum og okkara ráðharrastarvsfelagar.

Hóast vit í dag standa mitt í hesi kreppu, mugu vit samstundis eisini hava framtíðina í huga – hvussu fer 2030 at síggja út? Tað kann tykjast fjart at hugsa um 2030, men tað er umráðandi, at vit síggja støðuna frá einum breiðari sjónarhorni bæði í mun til, hvussu

vit handfara framtíðar kreppur, og í mun til hvussu vit stimbra búskaparligari endurreisn í londunum.

Teir norðurlandsku forsætismálaráðharrarnir samtyktu síðsta ár eina nýggja visjón fyri Norðurlandaráðharraráðið við málum um, at Norðanlond skulu vera heimsins burðadyggasta og mest samansjóðaða øki. Vit eru nú farin at endurskoða arbeiðið, og Norðurlandaráðharraráðið fer at seta í verk nýggj átøk, sum eisini skulu hjálpa okkum við at taka hond um nakrar av avbjóðingunum, ið standast av heimsfarsóttini. Ein partur av hesum er at leggja lunnar undir arbeiðið við eini grønnari búskaparligari endurreisn.

Norðurlandaráðið – tað norð-

urlandska tingfólkasamstarvið – samtykti síðsta ár eina strategi um samfelagstrygd. Hetta er vorðið háaktuelt í sambandi við COVID-19. Vit skulu læra av royndunum í norðurlandska samstarvinum undir COVID-19, so vit verða betri brynjaði til komandi kreppur. Hetta kemur eisini at verða partur av okkara arbeiði frameftir.

Ein av dygdunum hjá teimum norðurlandsku londunum hevur altíð verið viljin og hegni til umskifti og langskygdar umskipanir. Okkara samfelagssnið eru lík, og um vit gagnnýta tað norðurlandska samstarvið sum mest, kann tað verða við til at stuðla undir umskiftini, ið standa fyri framan komandi árinum. Tað snýr seg um veðurlag og umhvørvi,

men eisini talgilda umskiftið og mong onnur øki.

Í Norðurlandaráðharraráðnum vilja vit arbeiða fyri at stuðla grønum, kappingarførum og sosialt burðardýggum Norðurlondum til frama fyri borgarum og vinnulívi, og vit leggja stóran dent á, at norðurlandski almenningurin og ikki minst tey ungu verða ein virkin partur av hesum.

Íkomna støðan við COVID-19 er ein staðfesting av, at vit øll hava fyrimun av at styrkja tað norðurlandska samstarvið til tess at menna loysnir fyri framtíðina. Málið er sterkari Norðanlond í 2030.

Eldraøkið skal endurskoðast saman við kommununum

Heðin Mortensen, Javnaðarflokkurin

Tá ið ábyrgdin fyri eldraðkinum

var áløgd kommununum 1. januar 2015, varð ásett, at lógirnar, sum skipa eldraøkið, skuldu endurskoðast fimm ár eftir, at lógirnar vóru settar í gildi. Tað vil siga í 2020. Metast skal m.a. um, hvørt afturberingarleisturin er nøktandi, um markamótini millum kommunur og millum land og kommunur eru nóg greið, og um kommunalu samstørvini virka eftir ætlan, so tey eldru fáa nøkt-

andi tænastrur um alt landið.

Arbeiðið við nýggjari vælferðarlóg reisti eisini fleiri spurningar m.a. um avleiddan tørv á at gera broytingar í eldralógini.

Sambært lóg um heimatænastu og eldrarøkt er beinleiðis ásett, at lóggávan skal endurskoðast í 2020. Og í serligu viðmerkingunum til hesa áseting stendur, at endurskoðanin skal fara fram í samstarvi við Kommunufelagið.

Tí eiga broytingar í eldralógini fyrst og fremst at verða gjørdar í framhaldi av eini endurskoðan, har fakligi førleikin, innlitið og áhugamálini í kommununum eisini eru umboðað, og ikki sum einvís stig frá landsstýrinum.

Tí havi eg sett landsstýrskvinnuni við almannamálum ein fyrispurning um hetta. Eg vil hava landsstýrskvinnuna at greiða frá, nær hon ætlar at seta gongd

á arbeiðið við at endurskoða eldraøkið. Og eisini vil eg hava at vita, hvussu hon ætlar at leggja arbeiðið til rættis, soleiðis at endurskoðanin á ein skipaðan hátt greinar og lýsir allar viðkomandi tættir, grundað á tær royndir, sum eru gjørdar síðani kommunurnar yvirtóku ábyrgdina av økinum.